

JOUKKOJULKAISU

KUULO- NÄKÖVAMMAISTEN LEHTI

N:o 2-3/1975

Sokeain Keskusliiton Offsetpaino
Helsinki 1975

KUULO- NÄKÖVAMMAISTEN LEHTI

N:o 2-3/75

1. vuosikerta

Julkaisija

Sokeain Keskusliitto ry

Päätoimittaja

Inger Lindgren

Toimituksen osoite

Sokeain Keskusliitto ry

Mäkelänkatu 52 A

00510 HELSINKI 51

Puhelin 90/718622

S i s ä l l y s

Kuulo- näkövammaisten kurs-	
seista	1-2
Tasavallan presidentti Urho	
Kekkonen täytti 75-vuotta ...	3-5

Suomalaisten tavaroiden vien- ti romahti(=laski nopeasti)	
elokuussa	5-7
Apteekkivarkaat ottivat myr- kyllisiä lääkkeitä	8-9
Lyhyitä uutisia	9-11
Ruotsin suomalaiset saavat äänestää	11-12
Suomi voitti Neuvostoliiton yleisurheilumaaottelussa	12-13
Yhdysvaltain presidenttiä vastaan on tehty murhayritys.	13-14
Tiedätkö kuka on kuka pää- ministeri Keijo Liinamaan virkamies-hallituksessa	14-18
Tupakanpoltosta	18-21
Monet eläimet ovat kuolemas- sa sukupuuttoon	22-24
Asiaa autojen turvavöistä ...	24-27
Kuurosokeiden virkistysleiri.	28-31
Sopeutumisvalmennuskurssilla Koulurannassa 1975	31-34
Asiaa naisille syksyn muo- dista	34-36
Ruokavihje	36-40
Sokeain Keskusliiton lainaamo.	40-42
Tietoja Näkövammaisten Ammat- tikoulusta	42-44
Huomio !	45-46

KUULO- NÄKÖVAMMAISTEN KURSSEISTA

Sokeain Keskusliitto on tänä vuonna järjestänyt kuurosokeille viisi kurssia ja yhden hiihtoleirin. Kursseihin saatiin varat (=rahat) sosiaalihallituksen kautta, joten kurssit matkoineen olivat ilmaiset.

Kurssit järjestettiin eri puolilla Suomea niin, että jokaiselle kurssille pyrkivälle löytyi kurssipaikka lähempänä omaa kotipaikkaa kuin aikaisempina vuosina. Monet haluavat kuitenkin mielellään nähdä uusia paikkoja ja niin ollen he halusivat matkustaa mahdollisimman kauaksi. Kurssipaikat olivat seuraavat: Maaliskuussa viikonloppukurssi lomakoti Onnelassa, Tuusulassa, huhtikuussa

hiihtoleiri Keuruulla lähellä Jyväskylää lomakoti Koulurannassa ja kurssi Suomensjärvellä ja kesäkuun lopulla opiskeltiin noin kuudenkymmenen hengen voimin Tyyskylässä Siuntiossa. Vuoden 1975 viimeinen kurssi järjestettiin Perä-Pohjolan opistolla Torniossa. Muistathan, että voit itse anoa kurssille pääsyä!

Kurssilla tapaa kohtalotovereita, opiskellaan, ulkoillaan, vietetään mukavaa vapaa-aikaa ja niin edelleen. Kursseista voi ottaa yhteyttä Inger Lindgreniin tammi-helmikuussa 1976, silloin ovat ensi vuoden suunnitelmat jo aika pitkällä.

Inger Lindgren

TASAVALLAN PRESIDENTTI URHO KEKKONEN TÄYTTI 75-VUOTTA

Kekkosta kävivät onnittelemassa keskiviikkona 3.9. 75-vuotispäivän johdosta joukko ulkomaisia vieraita heidän joukossaan Neuvostoliiton varapresidentti Mihail Jasnov, Norjan kruununprinssi Harald ja pääministeri Trygve Bratteli, Ruotsin prinssi Bertil ja valtiovarainministeri Gunnar Sträng, Hollannin prinssi Claus, Belgian prinssi Albert sekä monia muita.

Pääministeri Keijo Liinamaa tarjosi Valtioneuvoston juhlasalissa presidentin kunniaksi lounaan. Tämän jälkeen UKK (Urho Kaleva Kekkonen) yllättäen päätti kävellä

Kauppatorin halki Linnaan. Näin sai torikansa (ihmiset torilla) mahdollisuuden onnitella presidenttiä. Tämä oli ainoa epävirallinen osa UKK:n juhlaohjelmassa, joka oli alkanut aamulla jo kello kahdeksalta. Koko muu aika kului virallisten onnittelujen vastaanottamisessa.

Illalla järjestettiin Helsingin Kauppatorilla upea ilotulitus (ammuttiin kauniinvärisiä raketteja taivaalle).

Ilotulitusta oli tullut seuraamaan valtava kansanjoukko. Presidentti näyttäytyi itse Linnan parvekkeella yleisön hurraa-huutojen innostamana.

Presidentti Urho Kekkosen kunniaksi lyöty 10-markan juhlaraha loppui koko maasta jo keskiviikkona. UKK:n juhlaolikkaa lyötiin miljoonaa kappaletta.

SUOMALAISTEN TAVAROIDEN VIENTI ROMAHTI (= LASKI NOPEASTI) ELOKUUSSA

Vienti = suomalainen tavara, joka myydään ulkomaille.

Tuonti = ulkomaalainen tavara, joka tuodaan (ostetaan) Suomeen.

Tavaroiden vienti laski romahdusmaisesti elokuussa. Vienti laski 27 prosenttia verrattuna elokuuhun 1974. Myös tuonti Suomeen laski jonkun verran, mutta siitä

huolimatta ulkomaankaupan vajeus (=viennin ja tuonnin ero) syveni 5860 miljoonaan markkaan. Koko viime vuoden ulkomaankaupan vajeus oli 4980 miljoonaa markkaa. Ennen tämän vuoden loppua vaje (=vajeus) voi tulla vieläkin suuremmaksi.

Suomeen on tulossa lamakausi (=paljon työttömyyttä) ellei viennistä saada lisättyä. Aikaisemmin esimerkiksi paperiteollisuus vei paljon tuotteitaan. Nyt kun koko Euroopassa on rahavaikeuksia eivät ostajamaat enää voi ostaa yhtä paljon kuin aikaisemmin. Tästä johtuen paperitehtaille ei tule tilauksia ja työntekijät saattavat joutua pakkolomalle (= loma ilman

palkkaa) tai jopa irtisanotuiksi työpaikoiltaan. Sama koskee suurta osaa teollisuudestamme. Mitä tavallinen kansalainen voi tehdä lisätäkseen suomalaisen työn tarvetta? Voimme enemmän kuin aikaisemmin ostaa suomalaista tavaraa. Meidän olisi opittava valitsemaan suomalaisia tuotteita eikä ulkolaisia. Ostamalla suomalaista tavaraa annamme suomalaisille työpaikkoja. Ostamalla ulkomaista tavaraa emme tue suomalaisten työpaikan saantia emmekä oman maamme hyvinvointia. Suosikaa siis suomalaista!

APTEEKKIVARKAAT OTTIVAT MYRKYLLISIÄ LÄÄKKEITÄ

Tervakosken apteekista varastettiin yöllä 11.9. - 12.9. suuri määrä (=paljon) lääkkeitä. Joukossa oli myös paljon myrkyllisiä lääkkeitä. Varkaat olivat yrittäneet saada huumeaineita, mutta huumeaineet olivat sellaisessa säilytyspaikassa, että sinne ei voinut murtautua. Luultavasti sama varasjoukko myös varasti punaisen Kupla-Volkswagenin (=auto). Varkaat lastasivat sen täyteen nauhureita ja stereolaitteita. Koneet oli aikaisemmin varastettu yhdestä näyteikkunasta, jonka varkaat olivat rikkoneet.

Poliisi varoittaa kaikkia ihmisiä ostamasta (=ei pidä ostaa) ja nauttimasta tabletteja, jotka ehkä voivat olla peräisin apteekkimurrosta. Lääkkeiden joukossa on esimerkiksi Sublimat-pastilleja, jotka on tarkoitettu ulkonaisten (=ihoon) liuosten valmistamista varten eläimille. Varkaat ottivat myöskin liuoksen, joka sisältää (=jossa on) ooppiumia. Tämä liuos (=neste) tappaa, jos sitä ruiskutetaan ihmisen suonistoon.

Inger Lindgren

LYHYITÄ UUTISIA

Joka kolmas suomalainen kärsii mielenterveyden häiriöistä. Näin sanoo

ensimmäinen suomalaisten joukossa tehty mielenterveystutkimus.

Suomen Anna Pohtamosta tuli Miss Universum (koko maailman kaunein). Hän sai lahjaksi noin 50.000 Smk:n korut, jotka myöhemmin varastettiin häneltä.

Turkissa on tapahtunut tuhoisa (paljon vahinkoja tekevä) maanjäristys. Pelätään, että noin 3000 ihmistä on saanut surmansa (kuolleet) maanjäristyksessä. Talot sortuivat (menivät rikki) ja monet ihmiset jäivät niiden alle, samalla kun toiset menettivät kotinsa. Ihmisille on nyt pystytetty telttaleirejä ja heitä on alettu rokottaa tauteja vastaan. Pelastustyöt kestävät noin kaksi

kuukautta, mutta syys-sateita odotetaan jo lokakuun puolivälissä. Sateet ehkä hidastuttavat (tekevät hitaammaksi) pelastustöitä.

Postitoimistot pidetään edelleen suljettuina lauantaisin ainakin vuoden 1976 loppuun asti.

Kuulo- näkövammaisten pikkujoulujuhla tullaan järjestämään Keski-Suomessa tänä vuonna. Paikaksi on ajateltu Keski-Suomen sokeiden lomakoti Koulurantaa, jos sieltä tilaa löytyy.

RUOTSIN SUOMALAISET SAAVAT ÄÄNESTÄÄ

Tänä vuonna saivat Ruotsissa asuvat suomalaiset äänestää ensimmäistä kertaa kotimaansa

eduskuntavaaleissa. Poliittiset puolueet ovat järjestäneet kovan kampanjan (jakaneet tietoja ja mainoksia) Ruotsissa. Ruotsissa asuu noin 120.000 suomalaista ja puolueet ovat laskeneet, että heistä noin 35-50 % käy äänestämässä.

SUOMI VOITTI NEUVOSTOLIITON YLEIS-URHEILUMAAOTTELUSSA

Pistein 109 Suomelle 103 Neuvostoliitolle. Mainittavia suomalaisvoittajia olivat Pentti Kuukasjärvi kolmiloikassa voittotuloksellaan 16,87, sekä Pekka Päivärinta (=Lätsä-Pekka) 5000 metrillä, joka Mihail Ulimovin kanssa sai saman ajan 13.53,2. Kamera

kuukautta, mutta syys-sateita odotetaan jo lokakuun puolivälissä. Sateet ehkä hidastuttavat (tekevät hitaammaksi) pelastustöitä.

Postitoimistot pidetään edelleen suljettuina lauantaisin ainakin vuoden 1976 loppuun asti.

Kuulo- näkövammaisten pikkujoulujuhla tullaan järjestämään Keski-Suomessa tänä vuonna. Paikaksi on ajateltu Keski-Suomen sokeiden lomakoti Koulurantaa, jos sieltä tilaa löytyy.

RUOTSIN SUOMALAISET SAAVAT ÄÄNESTÄÄ

Tänä vuonna saivat Ruotsissa asuvat suomalaiset äänestää ensimmäistä kertaa kotimaansa

turvallisuudesta) väänsi naisen pistoolin syrjään. Nainen oli 27-vuotias Lynn Alice Fromme. Hän kuuluu Charles Mansonin kannattajiin (Charles Manson murhasi joukkonsa kanssa joitakin vuosia sitten useita henkilöitä. Charles Manson on nyt vankilassa). Murhayritykseen ei illalla murhan jälkeen ollut selvinnyt mitään motiivia (motiivi=syy siihen, että ihminen tekee jotakin).

TIEDÄTKÖ KUKA ON KUKA PÄÄMINISTERI KEIJO LIINAMAAN VIRKAMIES-HALLITUKSESSA ?

Pääministeri on Keijo Liinamaa, hän on 46 vuotta vanha varatuomari. Liinamaa on sosiaalidemokraatti.

Kansliaministeri on Kaarlo Ahtiala, hän on 40-vuotias kansainvälisen talouden professori. Hän on sitoutumaton (=ei edusta mitään puoluetta).

Oikeusministeri on Sylvi Inkeri Anttila. Hän on 58-vuotias rikosoikeuden professori ja tunnettu naisasianainen. Hän kuuluu liberaaliseen kansanpuolueeseen.

Puolustusministerinä toimii Erkki Huurtamo, 58 vuotta. Hän on varatuomari ja kuuluu kansalliseen koomukseen.

Maatalousministeri on Veikko Ihmuotila. Hän on 64-vuotias agronomi ja hän kuuluu keskustapuolueeseen.

Sisäministerinä on 34-vuotias Heikki Koski. Hän on hallintotieteiden tohtori ja sosiaalidemokraatti.

Sosiaaliministeri on Alli Lahtinen. Hän on sosiaalihallituksen pääjohtaja ja yhteiskuntatieteiden kandidaatti. Hän on 49-vuotias ja kuuluu sosiaalidemokraatteihin.

Ulkoministerinä toimii Olavi J. Mattila. Hän on 56 vuoden ikäinen diplomi-insinööri ja kauppateieteiden maisteri. Sosiaalidemokraatti.

Työministerinä on 46-vuotias Ilmo Paananen. Hän on Oulun kaupungin johtaja, valtiotieteen maisteri

ja hän on sosiaalidemokraatti.

Opetusministerinä on Lauri Posti, 67. Hän on professori ja filosofian tohtori, joka ehkä lähinnä kuuluu keskustapuolueeseen.

Ulkomaan kauppaministeri on Arvo Rytkönen. Hän on 45-vuotias lähetystöneuvos. Hän ei katso kuuluvansa mihinkään määrättyyn puolueeseen.

Asuntoministerin tehtäviä hoitaa 37-vuotias Aarno Strömmer. Hän on asuntohallituksen johtaja ja valtiotieteen tohtori, joka kuuluu keskustaan.

Toinen sosiaaliministeri on varatuomari Grels Teir, 59. Hän kuuluu

ruotsalaiseen kansanpuolueeseen.

Inger Lindgren

TUPAKANPOLTOSTA

Tiesitkö, että Suomen koululaisista yli puolet ovat tuttuja tupakan kanssa ? Että 12-16 vuotiaista polttaa vakituisesti (=joka päivä) lähes kolmannes (=kolmasosa).

Että tytöt polttavat enemmän kuin pojat.

Tyypillinen tapaus on 14-vuotias tavallinen kiltti perhe-tyttö, joka polttaa noin puoli askia päivässä, hippailtoina jopa enemmänkin.

Joka kolmas 14-vuotias tupakoi.

Mitä vanhemmaksi nuoriso tulee

sitä enemmän nousee vakituisesti (joka päivä) tupakoivien määrä.

Tupakkaan saattaa 14-vuotiaalta mennä noin 60 mk kuukaudessa.

Tupakoivalla lapsella esiintyy usein hengityselinten sairautta, flunssaa ja yskää. Tupakka heikentää nopeasti keuhkojen hapenotto-kykyä ja tämän huomaa siitä, että tupakoitsija (hän joka polttaa) hengästyy nopeasti ja on usein väsynyt. Tupakkayskä on jo vaarallinen asia, sillä se on usein merkki keuhkoputken tulehduksesta, joka myöhemmin usein saa aikaan vaikeampia vaivoja esimerkiksi keuhkojen laajentumista. Tupakka aiheuttaa Suomessa vuosittain noin 1600 uutta keuhkosyöpätapausta.

Tähän sairauteen sairastuvat aina vain nuoremmat ihmiset, siitä syystä, että tupakanpolttajaksi ryhtyvät yhä nuoremmat ihmiset. Mikäli polttaa 10 tupakkaa päivässä, on mahdollisuus sairastua keuhkosityöpään 10 kertaa suurempi kuin henkilöllä, joka ei polta. Jos polttaa 20 tupakkaa, on vaara 20 kertaa suurempi.

Odottavan äidin tupakointi aiheuttaa, että hänen lapsensa yleensä syntyessään on syntymäpainoltaan pienempi kuin mitä tupakoimattoman (=joka ei tupakoi) äidin. Lapsi saattaa vielä 7-8 vuotiaanakin olla kooltaan pienempi kuin hänen ystävänsä. Vauva joka kodissaan jatkuvasti joutuu nieleksimään

savua, sairastuu kaksi kertaa useammin keuhkoputkitulehdukseen kuin vauva, joka kehittyy kodissa, jossa ei tupakoida. Tupakansavu voi myös aiheuttaa lapsessa allergiaa, esimerkiksi heinänuhaa.

Lapset, joiden kotona äiti ja isä tai jompikumpi polttaa vakituisesti alkavat paljon useammin ja aikaisemmassa vaiheessa polttaa kuin lapset, joiden perheessä ei polteta. Vanhempien pitäisi olla hyvässä esimerkkinä lapsilleen. On turha kieltää tupakanpoltto perheen neljätoistavuotiaalta, jos vanhemmat samaan aikaan vapaasti jatkavat omaa tupakanpolttoaan.

MONET ELÄIMET OVAT KUOLEMASSA SUKU- PUUTTOON

Näistä eläimistä yksi miellyttävimpiä on norsu (=elefantti). Se painaa noin kuusi-seitsemän tonnia ja se saattaa jopa olla 3,6 metriä korkea. Se on älykäs, pitkämuistinen ja paksunahkainen. Norsu on kasvisyöjä ja se syö päivittäin noin 600 kiloa lehvistöä (esim. lehtiä) ja juo noin 100 litraa vettä.

Norsun synkkään kohtaloon on paljon vaikuttanut sen valtavat torahampaat, joita se käyttää puolustusaseinaan luonnossa. Norsunluun hinta on noin 400 markkaa kilolta. Kun Kiina rakensi rautatien

Tansaniaan viidakoitten läpi ei työtä maksettu rahassa. Rautatie maksettiin nuorten elefanttien hampailla. Keniassa tapetaan vuosittain noin 20.000 norsua, mutta kuinka kauan. Vaikka monissa maissa esimerkiksi Senegalissa ja Nigeriassa norsunmetsästys on kiellettyä, niin salametsästäjät kuitenkin jatkavat norsujen tappamista ja ihmiset jatkavat norsunluun ostmista. Sillä aikaa norsunlaumat pienenevät ja pienenevät. Maailman villieläinsäätiö on ryhtynyt taisteluun norsun puolesta. Ehkä norsu vielä voidaan pelastaa. Kaikki on kiinni ihmisestä. Olisi kuitenkin muistettava ettei sukupuuttoon kuollutta eläintä saa milloinkaan

takaisin.

Sukupuuttoon ovat kuolemassa myös jättiläispandakarhut, alligaattorit, monet lintulajit, sudet, delfiinit, tiikerit ja monet muut eläimet.

ASIAA AUTOJEN TURVAVÖISTÄ

Turvavyö = vyö, joka kiinnitetään ajomatkan ajaksi niin, että automatka sujuu mahdollisimman turvallisesti. Henkilö, jolla on turvavyö kiinni selviää äkkinäisistä jarrutuksista ja kolareista pienemmillä vammoilla kuin henkilö, joka ei käytä turvavyötä.

Turvavyön käyttö on nyt pakollinen uuden lain mukaan:

4 a §

Henkilöautossa on kuljettajan ja etuistuimella matkustavan 15 vuotta täyttäneen henkilön ajettaessa käytettävä istuinpaikalle asennettua turvavyötä, jollei asianomaisen sairaus tai vamma taikka muu erityinen syy sitä estä.

Liikenneministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä sellaisista henkilöön liittyvistä seikoista, jotka estävät turvavyön käytön.

Edellä 1 momentissa säädetty turvavyön käyttämisvelvollisuus ei kuitenkaan koske ammattimaiseen liikenteeseen käytettävän henkilöauton kuljettajaa eikä matkustajaa. Asetuksella voidaan säätää kuljetuksen ja ajotehtävän

erityislaadusta johtuvia vapautuksia.

Moottoripyörän kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä malliltaan liikenneministeriön hyväksymää moottoripyöräilijän suojakypärää, jollei ajoneuvon erityisen rakenteen johdosta asetuksella toisin säädetä. Tämä velvollisuus ei kuitenkaan koske moottoripolkupyörän kuljettajaa eikä matkustajaa.

Joka laiminlyö edellä säädetyllä tavalla käyttää turvavyötä tai suojakypärää eikä liikennettä valvovan poliisin nimenomaisesta kehotuksesta huolimatta heti suostu tätä velvollisuutta täyttämään,

tuomitaan rangaistukseen 9 §:n mukaan. Poliisilla on tällöin valta tarvittaessa keskeyttää matkan jatkaminen. Laiminlyöntiä on kuitenkin pidettävä vähäisenä liikenneonnettomuustapauksissa.

Turvavyötä on aina käytettävä sekä maantiellä että kaupungissa.

Tiedätkö, että syyskuun Hymy-lehden saa tilata kasettina Sokeain Keskusliitosta. Puh. 90/718622/rva Saarikoski.

KUUROSOKEIDEN VIRKISTYSLEIRI
RIHTNIEMESSÄ 29.6. - 7.7.1975

Leirin osanottajina olivat mukana:

Isäntänä Voitto Jalo

Emäntänä Lahja Jalo

Ossi Jalo	Ritva Hallikainen
Rauli Jalo	Liisa Hämäläinen
Seppo Kamppinen	Marja Korteniemi
Eero Rantatalo	Ulla Nerg
Paavo Korhonen	Anna-Liisa Huhtala

Aili Magga	Teemu Penttilä
Arja Kuosmanen	Tiina Penttilä
Anna-Liisa Puranen	Ilse Fäldt
Heljä Mäkinen	Erja Sukari

Kalevi Kuikanmäki

Soini Siirtola Tapio Kokkonen

Einari Mäkelä Kari Hyötylä

Yht: 25 henkeä + Pickles (koira),
Saavuttuamme Raumalle sunnuntaina
illalla. Ilse opasti meidät kah-
teen moottoriveneeseen. Meillä
oli pelastusliivit päällä. Loput
jotka eivät mahtuneet paattiin,
viettiin autolla Rihtniemeen. Koko-
simme 8 telttaa pystyyn. Maanantai-
na oli pyykkipäivä. Pulsaattoriko-
ne teki työn. Vuorotellen huuhte-
limme pyykit meressä. Me olemme
ottaneet aurinkoa joka päivä.
Jonkun verran olemme olleet kävely-
lenkillä. Joka ilta olemme sauno-
neet, uineet ja grillanneet makka-
raa. Auringon laskiessa Einari
otti haitarin esille. Musiikin soi-
dessa tanssimme saunan verannalla.
Torstaina Voitto, Ilse ja Marja

kävivät hakemassa 12 kanaa Vermun-
tilalta kolmen markan hintaan kap-
paleelta. Ulkona kynimme kanat.
Höyheneet leijailivat tuulella.
Illalla grillasimme kanat vesi ke-
lillä. Lauantaina oli miesten kol-
moisottelu, pituus korkeushypyssä
ja tikanheitossa. Sunnuntaina oli
vuorossa naisten pituushyppy, kuu-
lan- ja tikanheitto. Me odotimme
Rauman kuurojen vieraiden tuloa.
Illanvietossa pastori Eino Savisaa-
ri ja Kalevi Kuikanmäki olivat
omenansyönti kilpailuissa mukana.
Eino voitti lopulta.

Illalla teimme lohivoileipiä. Joka
päivä Voitto ajoi kaupalle, Korte-
laan ja Raumalle. Leiriläiset
pääsivät vuorotellen ajelulle

mukaan tutustumaan Ossin kotiin
Kortelaan ja asioimaan Raumalle.
Viikon aikana yhtään ei ole sata-
nut vettä.

Leiri päättyi hyvin. Kaikki ovat
vapaa-ehtoisesti auttaneet muissa
askareissa. Leirin osanottajat
hankkivat yhteislahjoja Voitolle
ja Lahjalle suurkiitokseksi että
olemme saaneet olla täällä mukana
ja he ovat olleet suureksi avuksi
meille.

Ritva

SOPEUTUMISVALMENNUSKURSSILLA
KOULURANNASSA 1975

Kivaan tuttuun Koulurantaan saa-
vuimme taas joukolla. Meitä tuli

osan sydämestäskin.

Tuskin mitään vastalahjaa voimme
Sulle tarjota, sydämistä lähte-
neenä nöyrän pienen kiitoksen
sen vain Sulle antaa voimme sekä
ystävyytemme.

Kaikkien puolesta

"Ete tente"

ASIAA NAISILLE SYKSYN MUODISTA

Muotiväreistä uusin on harmaa.
Kaupoissa näkee jo nyt paljon har-
maita vaatteita kuten hameita, le-
ninkejä, jakkuja ja puseroita.
Harmaa on usein ainoana värinä
hiukan (vähän) väritön. Harmaan
kanssa sopii hyvin yhteen erilai-
set punaiset värit.

Lehtiin meistä kirjoitettiin sekä
valokuvattiin, asiasta informoitiin
koko kansan tiedoksi, miten tämä
pieni joukko, porukalla ponnistel-
len, yrittäen ilmituoda oman suuren
halunsa elää omaa elämäänsä tasa-
verroin toisten kanssa, nuorten
mieli opinteille ken vain siihen
kykenee. Ettei jäätäis pirtin
loukkoon odottamaan noutajaa.
Täällä' on ollut hyvä olla, huolta
hyvin pidetty. Ruoka mitä maitta-
vinta, kahvi maailman parasta.
Ehtoiset on emäntämme, parhaat
muonamestarit. Ehdottaisin, että
heille "lautatuuri" annettais'.
Kiitoksemme liian pieni Sulle
kurssin vetäjä.
Kaiken uhraat parhaaksemme,

osan sydämestäskin.

Tuskin mitään vastalahjaa voimme
Sulle tarjota, sydämistä lähteenä nöyrän pienen kiitoksen
sen vain Sulle antaa voimme sekä
ystävyytemme.

Kaikkien puolesta

"Ete tente"

ASIAA NAISILLE SYKSYN MUODISTA

Muotiväreistä uusin on harmaa.
Kaupoissa näkee jo nyt paljon harmaita vaatteita kuten hameita, leninkejä, jakkuja ja puseroita.
Harmaa on usein ainoana värinä hiukan (vähän) väritön. Harmaan kanssa sopii hyvin yhteen erilaiset punaiset värit.

Kaunista on käyttää myös kirkkaan sinistä harmaan piristäjänä.

Hameen helmojen pituus tulee nyt alla polven alapuolelle tai jopa puoleen väliin säärtä. Näiden pituuksien kanssa sopivat hyvin reilut kävelykengät ja vaikka käsinkudotut polvisukat.

Neuleita käytetään tänä syksynä muutenkin paljon. Kudotut asut, joissa hame, pusero ja villatakki myssyineen ja polvisukkineen, ovat kauniita ja nuorekkaita (nuorekas = nuoren näköinen). Asujen kanssa käytetään huiveja, koruja ym. joiden avulla vaatteet saa näyttämään aina erilaisilta.

Mallit ovat tänä syksynä usein

väljiä ja helmat leveitä.

Jokainen voi sitten itse päättää haluaako seurata muotia vai ei.

Inger

RUOKAVIHJE

Oletko huomannut, että kaupoissa on myytävänä paistokelmua tai paistopusseja. Näissä voi paistaa ruokaa uunissa niin ettei uunivuoka likaannu ja niin että ruoka pysyy mehukkaana.

Tässä yksi resepti kirjasta Parempaa ruokaa paistokelmussa.

(Tämä keittokirja, joka on myytävänä valintaliikkeissä yhdessä 10 Look-paistopussin kanssa maksaa 6,90 mk. Kirjassa on 64 sivua).

Juustokyljykset: n. 10 mk

4 porsaankyljystä
suolaa
mustapippuria
4 viipaletta sinihomejuustoa
1 punainen paprika
silputtua persiljaa

1. Puhdista kyljykset. Hiero niihin suolaa ja pippuria. Leikkaa paprika renkaiksi.

2. Pane kyljyksille juustoviipaleet ja paprikarenkaat. Kääri kyljykset paistokelmuun. Nosta paketti uuni-pannulle ja kypsennä 30-40 minuuttia kyljysten koosta riippuen 180-asteisessa uunissa.

3. Kun liha on kypsää, poista kelmu ja ripottele kyljyksille silputtua persiljaa. Tarjoa keitetyn pitkän riisin ja vihreän salaatin kanssa.

Myös keitetyt perunat ja parsakaali sopivat lisäkkeiksi.

Kun vieraita tulee illalla haluaa usein tarjota jotakin pientä ja kevyttä. Silloin Salaattitomaatit ovat paikallaan. Salaattitomaatteja voi myös käyttää eturuokana.

Salaattitomaatit

Jokaista ruokailijaa kohden varataan 1 keskikokoinen, kiinteä tomaatti. Siitä leikataan sahateräisellä veitsellä kansi pois. Sisusta koverretaan teräväreunaisella lusikalla. (Sitä voi käyttää salaatteihin, keittoihin, lihamurekkeeseen tms.) Tomaatin sisälle ripotellaan hiukan suolaa ja

vastajauhettua (musta) pippuria ja se täytetään salaatilla. Koristeeksi voi panna pienen tillin tai persiljan oksan. Lakki asetetaan päälle. Viilleäksi jäähdytetty tomaatti tarjotaan alkupalana.

Tässä kolme eri salaattiehdotusta:

1. Savusilakkatäyte:

ruodittua, paloitetua savusilakkaa
 pieniä omenakuutioita
 pieniä kurkkukuutioita
 hienonnettua tilliä
 kermaviiliä

2. Raejuusto-kurkkutäyte

raejuustoa
 pieniä kurkkukuutioita
 hienonnettua sipulia,
 ruohosipulia tai tilliä

3. Italiansalaattityt:

kinkku- tai kielisuikaleita
 suikaloitua, kypsää perunaa
 suikaloitua, kypsää porkkanaa
 omenasuikaleita
 herkkukurkkusuikaleita
 herneitä
 majoneesia tai sinapilla kevyesti
 maustettua kermaviiliä

Kotiliesi 16/75

SOKEAIN KESKUSLIITON LAINAAMO

Mikäli tarvitset pistekirjoitus-
konetta, näkevien kirjoituskonet-
ta, avonauhuria tai kasettinauhu-
ria, voit anoa näitä apuvälinei-
 tä lainaksi Sokeain Keskusliitos-
 ta. Voit pyytää anomuspaperit
 täältä. Apuvälineen saa lainaksi
 jos sitä varmasti tarvitsee.

Apuvälineen saa lainaksi vaikka
 koko eliniäksi (=siihen asti että
 kuolee). Kun välinettä anotaan on
 anomuspaperin mukaan lähetettävä
 virkatodistus apuvälineen hankintaa
 varten. Virkatodistuksen saat omas-
 ta seurakunnastasi tai siviilire-
 kisteristä, jos et kuulu kirkkoon.
 Myös lääkärintodistus on oltava
 mukana. Lääkärintodistusta ei tar-
 vita jos sinä jo saat invalidirahaa
 tai jos aikaisemmin olet saanut
 apuvälineitä tai muuta invalidihuol-
 toa Sosiaalihuoltokannalta. Kannat-
 ta nyt anoa apuvälineitä Sokeain
 Keskusliitosta. Sieltä saat ne no-
 peasti. Täytä anomuspaperi huolelli-
 sest! Kirjoita myös syy, miksi tar-
 vitset määrättyä apuvälinettä.

Älä unohda virkatodistusta ja lääkärintodistusta. Ilman niitä et saa apuvälineitä.

I.L.

TIETOJA NÄKÖVAMMAISTEN AMMATTI-KOULUSTA

Valtion omistama Näkövammaisten Ammattikoulu sijaitsee Espoon kaupungin Leppävaarassa. Se on lähellä Helsinkiä. Helsingin linja-autoasemalta on sinne matkaa 11 km.

Koulussa annetaan ammattiopetusta myös kuulo- näkövammaisille. Opetus, oppikirjat ja muut koulutarvikkeet, majoitus oppilaskodissa

ja ateriat, terveydenhuolto, lääkärinhoito ja lääkkeet ovat oppilaille maksuttomat.

Kuulo- näkövammaiset henkilöt ovat opiskelleet koulussa seuraavilla kursseilla:

Korityökurssi - kestää 1-3 lukuvuotta

Verhoilukurssi - kestää 3 lukuvuotta

Talouskurssi - kestää 1 lukuvuoden.

Kursseilla opiskellaan mm. ruoanlaittoa, leipomista, kodinhoitoa, käsitöitä ja lastenhoitoa.

Käsityökurssi - kestää 3 lukuvuotta.

Kurssilla voidaan opiskella mm. kudontaa kangaspuilla, konekudontaa, käsikudontaa ym. käsitöitä.

Teollisuuskurssi - kestää 1 lukuvuoden. Siellä voidaan opetella harjansidontaa sekä erilaisia pakkaus- ja kokoomatöitä.

Lisäksi kaikilla kursseilla opiskellaan teoria-aineita. Tämä opetus kuulo- näkövammaisella on mahdollisuus saada viittomakielellä. Jos olet kiinnostunut saamaan koulusta lisätietoja, voit pyytää niitä kirjoittamalla suoraan koululle tai kääntymällä kotipaikkakuntasi Sosiaalilautakunnan puoleen. He voivat auttaa sinua myös kouluun hakemisessa.

HUOMIO!

Suomen kuurosokeat ry:n T-paita (lyhythihainen pumpulipaita) on nyt myynnissä. Tämän ensimmäisen erän hinta on 15:-/kpl. Se on punainen ja rinnassa lukee Suomen kuurosokeat ja lisäksi paidassa on kuurosokeiden merkki, joka myös on tämän lehden kannessa.

Jos haluat paidan, niin ota heti yhteys Inger Lindgreniin. Myöskin henkilöt, jotka aikaisemmin ovat tilanneet paidan pyydetään ottamaan yhteys, mikäli heille ei paitaa ole postissa tullut.

<u>Koot ovat</u>	<u>Naisten</u>	<u>Miesten</u>
small=pieni	36-38	46-48
medium=keskikoko	40-42	50-52
large=iso	44-46	54-56
extra large= eri- tyisen iso	48-	58-

Soitelkaa 90/718622 tai kirjoi-
telkaa Sokeain Keskusliitto
Inger Lindgren, Mäkelänkatu 52,
00510 HELSINKI 51.

Paidan hinta 15:- maksetaan Suo-
men Kuurosokeat ry:n tilille,
Postisäästöpankki postisiirtotili:
26841-5.